

Szülőfelvásárlási útmutató

1. Kell készítenem (kötelező-e) szerződést a termelővel?

A Ptk. biztosítja a szerződéskötési szabadságot, azaz a felek szabadon dönthetnek arról, hogy mikor, milyen élethelyzetben kötnék írásbeli szerződést. Ugyanakkor vannak olyan élethelyzetek – és ehhez kapcsolódóan szerződéstípusok -, amelyek esetében a Ptk. előírja a szerződés írásba foglalásának kötelezettségét, valamint a szerződés tartalmát, formáját. E körbe tartozik – többek között - az adásvétel és csere, a szállítás és fuvarozás, azaz e szerződések érvényességéhez kötelező az írásbeli forma - összeghatártól függetlenül.

A vállalkozói szerződések kapcsán a Ptk. nem tesz ilyen kikötést, és az adótörvények sem tartalmazzak a szerződések írásba foglalására vonatkozó direkt követelményt – sem ezen érték alatt, sem felette. Az általános forgalmi adó összege nélkül a 200 ezer forintot el nem érő értékre szóló vállalkozási szerződéseket tehát sem a **Ptk., sem az adótörvények alapján nem kötelező írásba foglalni.**

Az ezt meghaladó szolgáltatások esetében csak a társasági adóról szóló törvény előírásából következik az írásbeliség szükségessége.

A Társasági adó törvény 3. számú mellékletének A) 4. pontja szerint ugyanis nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségeknek, **ráfordításnak minősül az általános forgalmi adó nélkül 200 ezer forintot meghaladó szolgáltatás ellenértéke** (vagy annak egy része), ha a körülmények (így különösen az adózó vállalkozási tevékenysége, árbevétele, a szolgáltatás jellege, a szolgáltatás ellenértéke) alapján egyértelműen megállapítható, hogy a szolgáltatás igénybevétele ellentétes az ésszerű gazdálkodás követelményeivel. Az adóévben ugyanazon személytől ugyanazon jogcímen igénybe vett szolgáltatások ellenértékét együttesen kell figyelembe venni.

Azt, hogy a szóban forgó szolgáltatás gazdaságilag ésszerű volt, az a vállalkozás tevékenysége érdekében merült fel, azt a vállalkozás dokumentumokkal köteles (és képes) igazolni. Ebből következően – bár a törvény nem fogalmazza meg konkrét követelménynek – szükség van a szerződésre, a munka elvégzését követően kiállított teljesítési igazolásra.

Mi ajánljuk mindenkinek, hogy a saját társaságnál jelentősebb összegű gazdasági eseményekre szerződést kössön.

2. Be kell kérnem a FELÍR számát? Hozzá tartozik kötelezően ehhez az ügylet ehhez a megléte?

2015. január 1-jétől csak a FELIR azonosítóval rendelkező vállalkozóktól lehet a 2008. évi XLVI. törvény hatálya alá eső termékeket vásárolni, illetve további értékesítésre, szállításra és tárolásra átvenni. A nyilvántartásba vételt tanúsító FELIR számot – a zökkenőmentes átállás érdekében – már elérhetővé teszi weboldalán a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal.

3. Be kell kérnem az adóbejelentési lapját?

Nem kell bekérni, de jó ha meg van az adatbejelentési lap vagy a NAV törzslap. Ez azért is fontos, mert ebből tudjuk megállapítani, hogy jogosult-e kompenzációs felárra, vagy adómentes esetleg Áfa-s számla kiállítására.

4. Be kell kérnem a gazdasági akta számát?

Nem, mert a gazdasági akta szám a hegybíróknak kell a származási okmány kiállításához.

5. Be kell kérnem az új, kártyás őstermelői igazolványát, vagy elég az ideiglenes.

A papír alapon kiadott (régi) őstermelői igazolvány **2016. december 31.** napjáig használható, ezen időpontban azonban hatályukat veszítik.

A 2016. január 1. és május 31. között kiállított ideiglenes igazolvány a hatvan nap helyett **2016. szeptember 30-ig** igazolja, hogy a mezőgazdasági őstermelő őstermelői tevékenységet folytat, és jogosult a Szja. tv. mezőgazdasági őstermelőre vonatkozó rendelkezései szerinti adózásra.

Ezt követően már nem elfogadható az ideiglenes igazolvány.

6. Ezeket mind másolatban az anyaghoz kell tennem?

Igen, az adat elírás miatt és ellenőrzés, vagy lehetséges vizsgálat miatt, illetve a teljes körűtekintés miatt szükséges másolatban elrakni mindig minden évben.

7. Mikor kell kiállítanom a felvásárlási jegyet, és azt milyen adattartalommal?

Az olyan adóalany aki/amely a **mezőgazdasági tevékenységére** az Áfa tv. XIV. fejezetének előírásait alkalmazza, az Áfa tv. általános szabályai szerint **kötelezett számla, illetve nyugta kibocsátására. Menteseül a számlaadási kötelezettség alól az olyan ügylete tekintetében, amely után kompenzációs felárra jogosult** [vagyis az ügylet megfelel az Áfa tv. 198. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltaknak és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője olyan adóalany, aki nem különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany], és a termék vevője, szolgáltatás igénybevevője által kiállított felvásárlási okirat egy példányával rendelkezik.

A kompenzációs felárra jogosító ügylete tekintetében sem menteseül azonban a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha felé kompenzációs felár fizetésére köteles belföldi adóalany az ügyletről nem bocsát ki felvásárlási okiratot, vagy harmadik országbeli, illetve a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalanynak kell felé kompenzációs felárat fizetnie.

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanyoknak ezekről a kompenzációs feláras ügyleteiről olyan számlát kell kibocsátania, amelyben adóalap helyett a kompenzációs felár alapját, adómérték helyett a kompenzációs felár mértékét, áthárított adó helyett az áthárított kompenzációs felárat kell szerepeltetnie.

A felvásárlási okirat:

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanytól az Áfa tv. mellékletében meghatározott saját előállítású, feldolgozású terméket vásárló, szolgáltatást igénybevevő – nem különleges jogállású – belföldön nyilvántartásba vett adóalanyt felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettség terheli. A felvásárlási okirat kiállítása révén a mezőgazdasági tevékenységet végző különleges jogállású adóalany mentesül a számladási kötelezettség alól.

A felvásárlási okirat kötelező adattartalma a következő:

- a felvásárlási okirat kibocsátásának kelte;
- a felvásárlási okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a termék értékesítőjének, szolgáltatásnyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének neve, címe és adószáma;
- a termék értékesítőjének leánykori neve, adóazonosító jele, anyja neve, őstermelői igazolvány száma, születési dátuma, születési helye és ha van MVH regisztrációs száma, családi gazdaság száma
- az értékesített termék megnevezése, és az annak jelölésére legalább az Áfa tv-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés időpontja, ha az eltér a felvásárlási okirat kibocsátásának keltétől;
- a kompenzációs felár alapja, továbbá az értékesített termék kompenzációs felár nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás kompenzációs felár nélküli egységára, ha az természetes értékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott kompenzációs felár mértéke;
- a kompenzációs felár összege;
- a termék értékesítőjének, szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének aláírása.

A felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettséget kizárólag a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője teljesítheti; az ilyen ügyletről gyűjtő felvásárlási jegy nem bocsátható ki, és a bizonylat egyszerűsített adattartalommal nem bocsátható ki. A felvásárlási okirattal kapcsolatos, az Áfa tv. XIV. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Áfa tv-nek a számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A kibocsátás kelte és a teljesítés keltén kívül más időpont is feltüntethető (pl. a fizetési határidő), de az nem kötelező tartalmi eleme a bizonylatnak. Minthogy a kifizetésre utólag kerül sor, annak időpontja a kiállításakor nem ismert, így az a felvásárlási jegyen nem tud feltüntetésre kerülni.

A felvásárlási okiratot a következők szerint kell szétválogatni:

- eladó példánya
- átvevő példánya
- tőpéldány

8. Ha számlás a termelő, be kell kérnem az őstermelőijét?

Nem kötelező, számlának nem kötelező eleme, de jó ha megvan.

9. Jogszabály van-e arra, hogy mikor vagyok köteles kifizetni a termelőt?

Elméletileg nincs és nem is kötelezhető, viszont megállapodás kérdése, amit valahol meg kell jeleníteni. Ennek be nem tartása vonhat jogi következményt maga után.

10. Kézpénzben hogyan, milyen feltételek mellett fizethetek ki?

A felvásárolt termék ellenértékének (aminek része a kompenzációs felár) megfizetése a szerződő felek akaratának, az általuk megkötött szerződésben foglaltaknak a függvénye. Ennek megfelelően az ellenérték kifizetése történhet a felvásárolt termék tényleges átvétele előtt, illetve után is. Fontos azonban megjegyezni, hogy a felvásárló - a kompenzációs felár mint előzetesen felszámított adó után érvényesíthető - adólevonási joga mindkét esetben a termék tényleges átvételkor nyílik meg. (Ennek különösen akkor van jelentősége, ha a kifizetés időpontja megelőzi a termék fizikai átvételének időpontját. Ez esetben ugyanis a kifizetett összeg még nem tekinthető úgy, mint amely kompenzációs felárat is tartalmaz, hiszen kompenzációs felárról kizárólag termékértékesítés kapcsán beszélhetünk. Minthogy azonban a tényleges átvételig az áfa szempontjából termékértékesítés nem történik, kompenzációs felár hiányában ilyen jogcímen adólevonási jog sem érvényesíthető a felvásárlónál (97/2001. APEH iránymutatás).

2004. május 1-jétől az adólevonási jog érvényesítésének lehetősége annyiban módosul, hogy amennyiben a jelzett időponttól kezdődően az átadó termékértékesítése után a felvásárló a kompenzációs felárat csak részben fizeti meg, kizárólag a kifizetett összeg erejéig élhet adólevonási jogával.

Végül elmondható: az a tény, hogy a kifizetés átutalással vagy készpénzzel történik-e, az áfa szempontjából nem releváns, így a felvásárló - a terméket átadóval történt megállapodása alapján - bármely kifizetési formát alkalmazhatja.

Abban az esetben viszont, ha a termék értékesítője bankszámlanyitásra kötelezett, akkor viszont készpénzben kizárólag bruttó 1.500.000 forint / hó / gazdasági esemény fizethető ki. Minden ezen felül összeget csak és kizárólag banki utalással lehet teljesíteni.

Megjegyeznénk még, hogy függetlenül az áfa törvénytől, a pénzmosás és terrorizmusról szóló törvény figyelemmel kíséri a nagyszámú készpénzes kifizetések indokoltságát.

11. Milyen egyéb dokumentumok szükségesek?

Mázsajegy, szállítólevél, származási bizonyítvány, személyi igazolvány másolata, adókártya másolata

12. A könyvelőiroda részére havonta milyen nyilvántartásra lesz szüksége és milyen adattartalommal?

A számlás és a felvásárló jegyes felvásárlók külön- külön listában. Nevek és kifizetés(ek) összegére és dátumára, a felvásárolt szőlő fajtájára és mennyiségére. Ezt minden hónapot követő 5-ig kell megküldeni részünkre.

